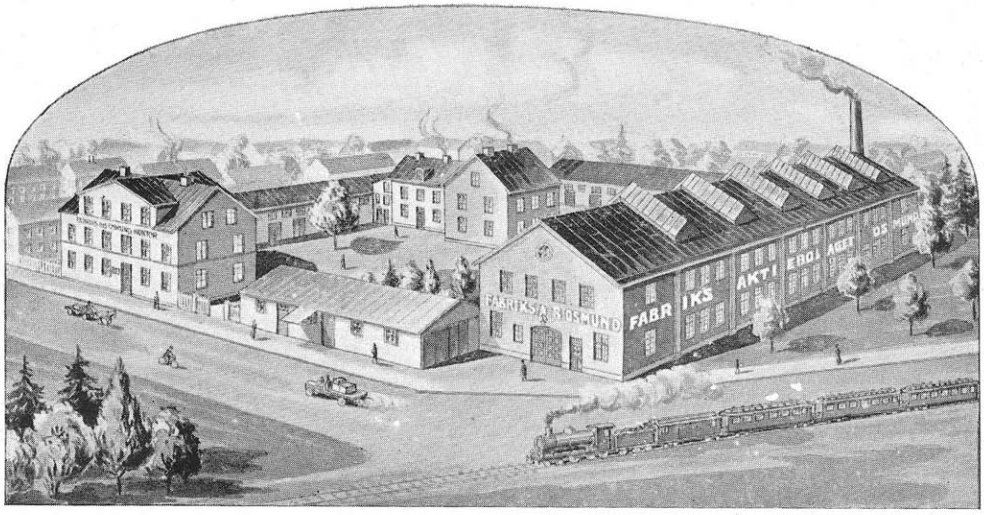

Exteriör av kontors- och fabriksbyggnader.

Fabriks Aktiebolaget Osmund

UPPSALA

FÖR TIO ÅR SEDAN bildades i Uppsala det numera inom industrikretsar välkända Fabriks Aktiebolaget Osmund med ändamål att tillverka bränslebesparande värmeugnar för industriellt bruk enligt ett nytt av direktör Arvid Hedfors uppfunnet och patenterat system.

Från en blygsammare början har företaget, det första i sitt slag i Sverige, varit statt i en snabb utveckling. Tillverkningens tillväxt har hållit jämna steg med åren och har sålunda tiodubblats.

Att det förelåg ett verkligt behov av en praktisk och ekonomisk härdugn, särskilt för den mekaniska verkstadsindustrien, var för konstruktören, direktör Hedfors, väl känt från tidigare anställning såsom arbetsledare och verkstadschef inom separator- och verktygsfabrikationen. Man torde därför kunna säga, att det var känslan för ett ståls riktiga värmebehandling och erfarenheten om vådan av en oriktig sådan, som blev drivfjädern till grundläggandet och fabrikationen av de s. k. "Osmund"-ugnarna. Dessa ugnar ha på grund av sina många goda egenskaper banat sig väg till de flesta av landets industrier och levereras dessutom för export på ett flertal länder. Om den höga uppskattning denna gren av bolagets verksamhet är föremål för från den tekniska sakkunskapens sida vittnar bäst, att Osmund-ugnar finnas på alla modernt utrustade laboratorier såsom Kungl. Tekniska Högskolan, Stockholms Högskola, Chalmerska och det nya Hantverksinstitutet m. fl.

Direktör Arvid Hedfors.

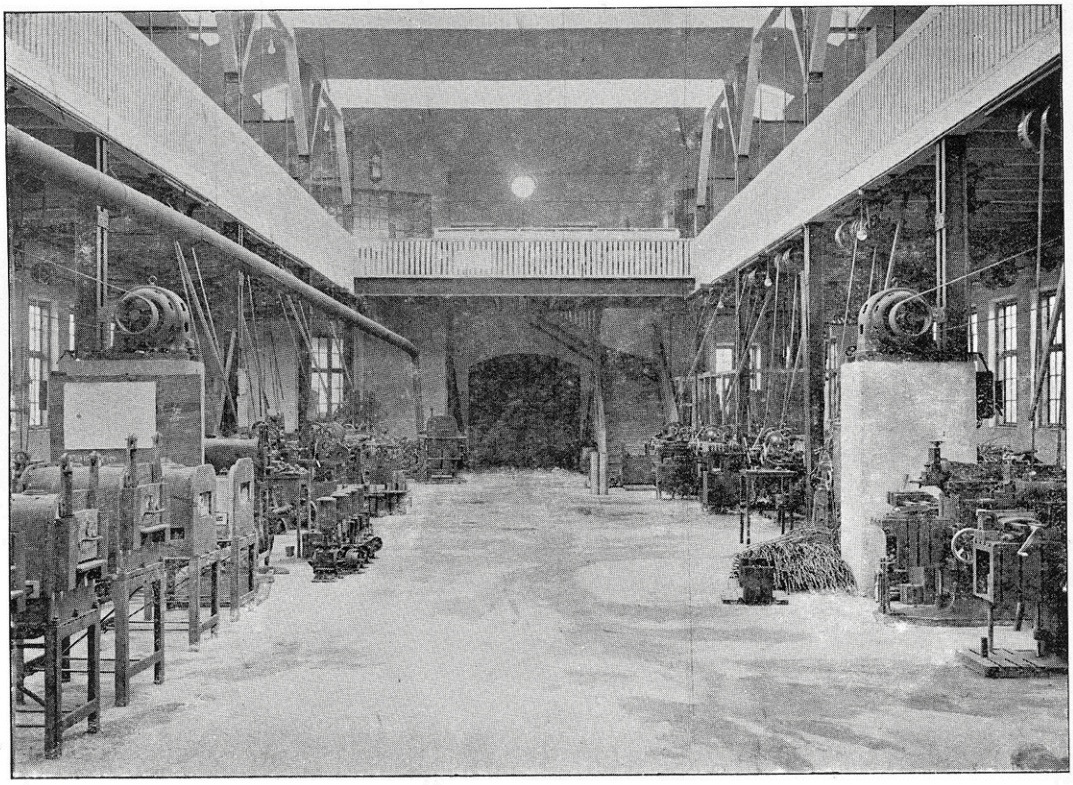

Interiör från montageavdelningen.

De för fabrikationen från början förhyrda fabrikslokalerna visade sig rätt snart alldeles för små och så tillkommo de nya stora och modernt inredda byggnader, där även bolagets arbetare beretts trevliga bostäder.

Fabrikslokalerna äro höga och luftiga, vilket även framgår av de här återgivna interiörerna. Uppvärmningen av lokalerna vittnar om en betydelsefull ekonomisk skötsel av driften. Den sker nämligen av varmluft, erhållen genom att de avgående rökgaserna få passera ett rörsystem, var-

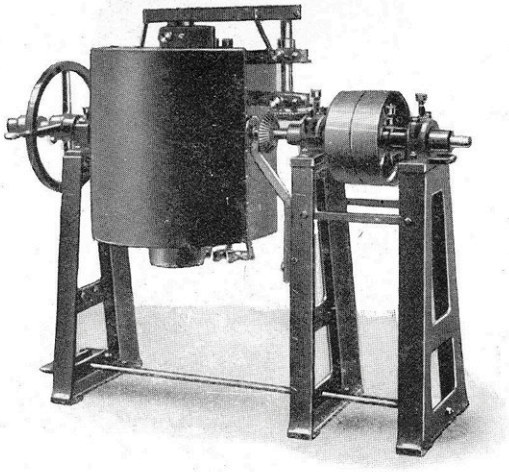

Automatisk anlöpningsugn för Gaseldning.

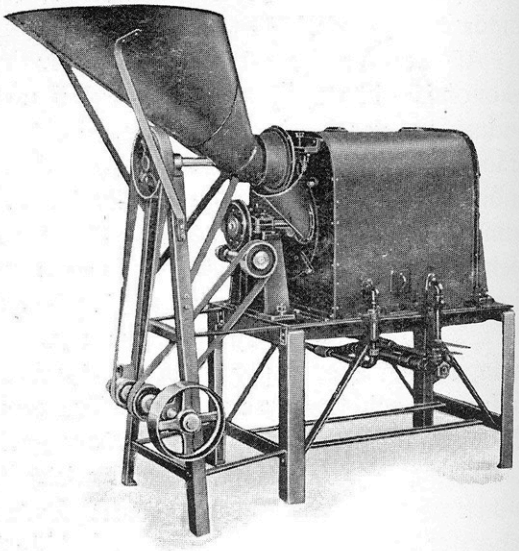

Automatisk härdugn för Råoljeeldning.

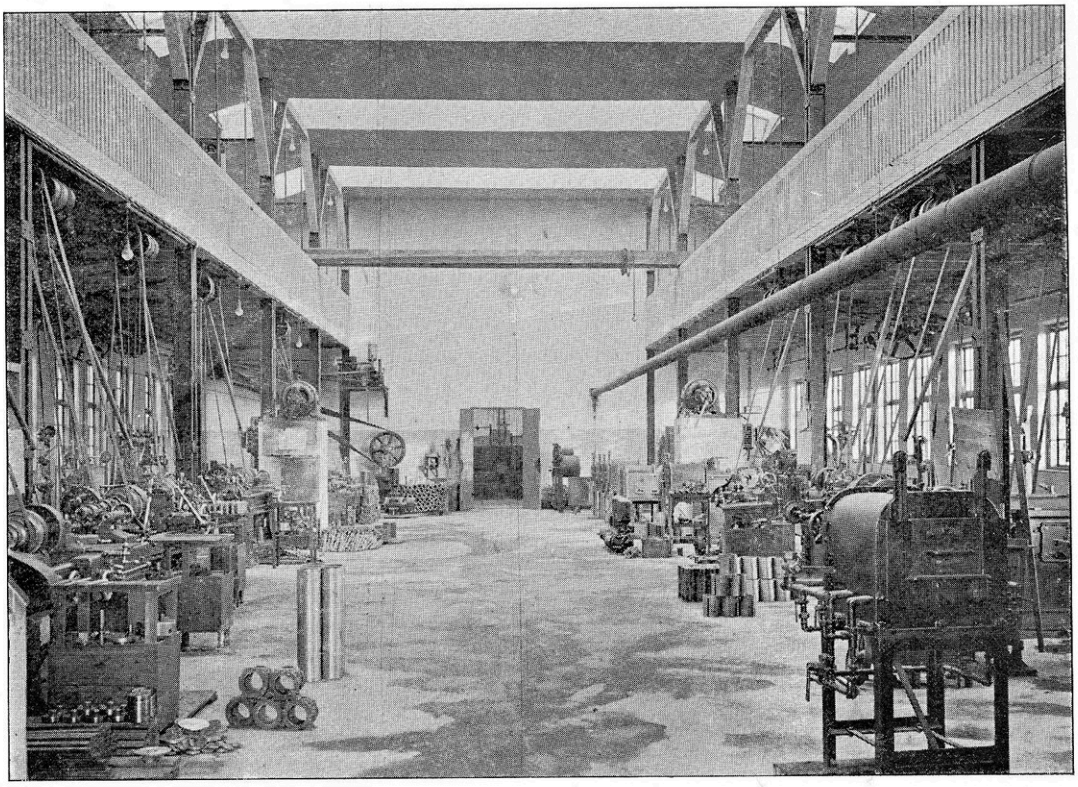

Interiör av maskinavdelningen.

efter den härvid alstrade varmluften inblåses i fabrikslokalerna. Sommartid tjänar samma system att tillföra lokalerna frisk och sval luft.

Drivkraften utgöres av från Elvkarleö levererad högspänd växelström 6000 v., som inom fabriken nedtransformeras till 220 v.

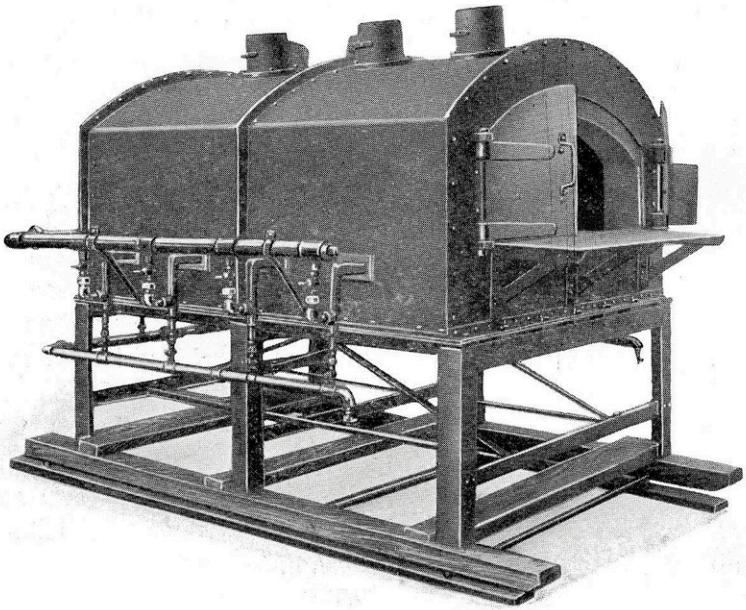

Härdugn för Gaseldning.

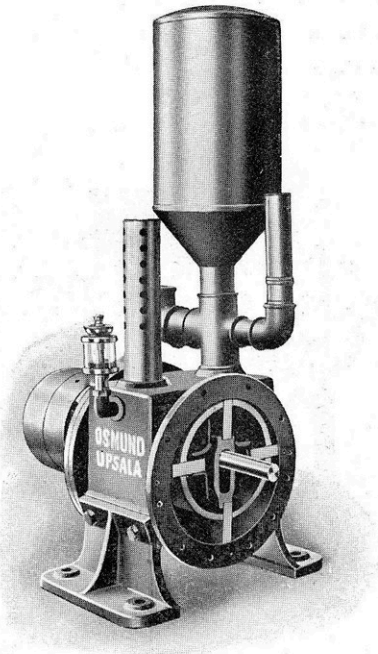

Blåsmaskin.

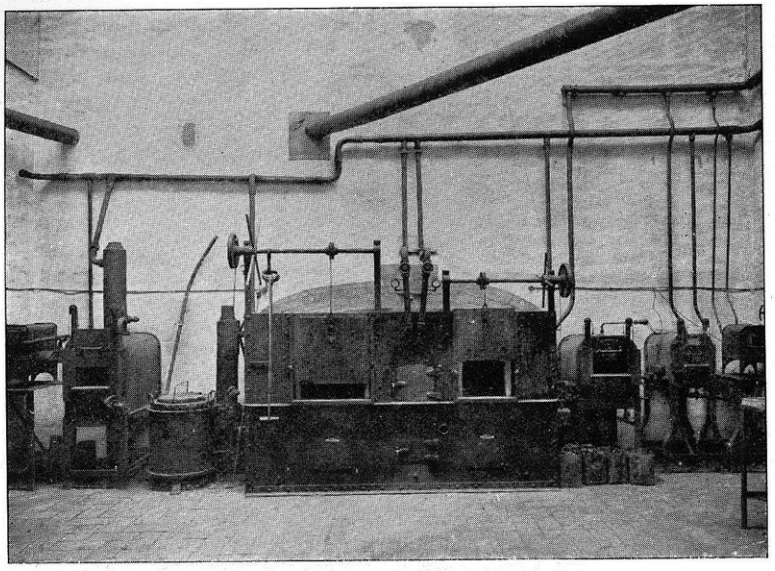

Interiör av prov- och härdrum.

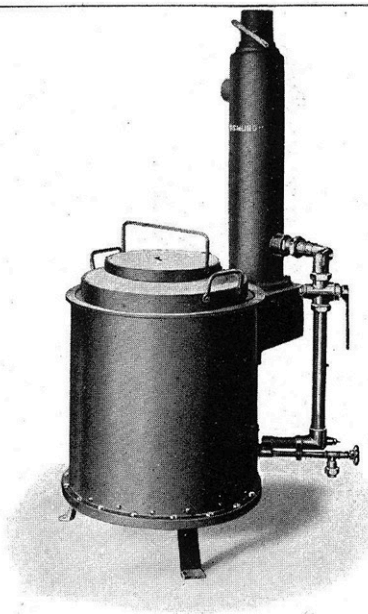

Metallsmältnings- och saltbadshärdugn för Råoljeeldning.

Osmunds tillverkningar äro emellertid ej inskränkta till den nämnda ugnsfabrikationen. Tvärtom tillverkar bolaget en mängd olika maskinella anordningar, som alla fått dela den ursprungliga artikelns erkännande. Genom sina smides- och härdugnar för gas- eller råoljeeldning har Osmund, det bör också framhållas, frigjort vårt land från beroende av utlandet i detta avseende. Högre vitsord kan ej givas dem än industri- och hantverksmäns egna uttalanden, nämligen, att de äro förstklassiga, praktiska och ekonomiskt värmealstrande. I samband härmed drives fabrikationen av blåsmaskiner för alstrande av erforderlig blästerluft.

Den som besöker fabriken kan få se de vackraste prov på studier av härdningens problem, som därstädes utförts. Här ha vetenskaplig teknik och praktiskt sinne gått hand i hand och ett ingående

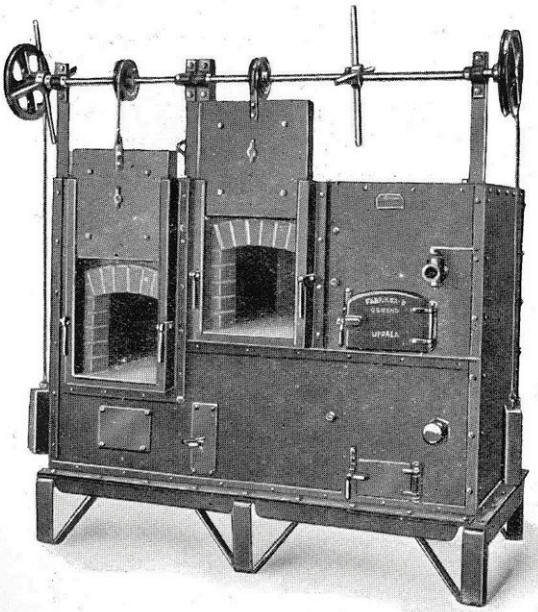

Härdugn med dubbla arbetsrum för Koks- eller vedeldning.

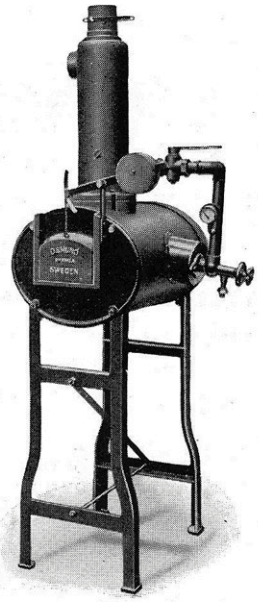

Smidesugn för Råoljeeldning.

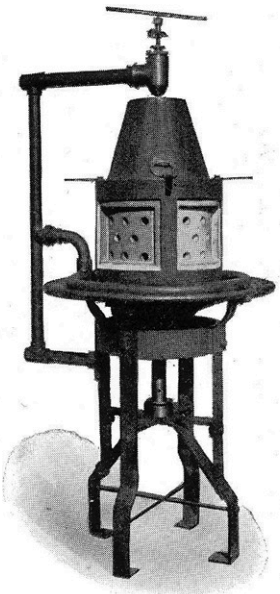

Nitvärmningsugn för Råoljeeldning.

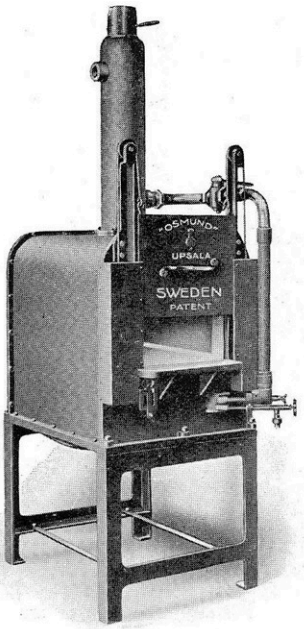

Härdugn för Råoljeeldning.

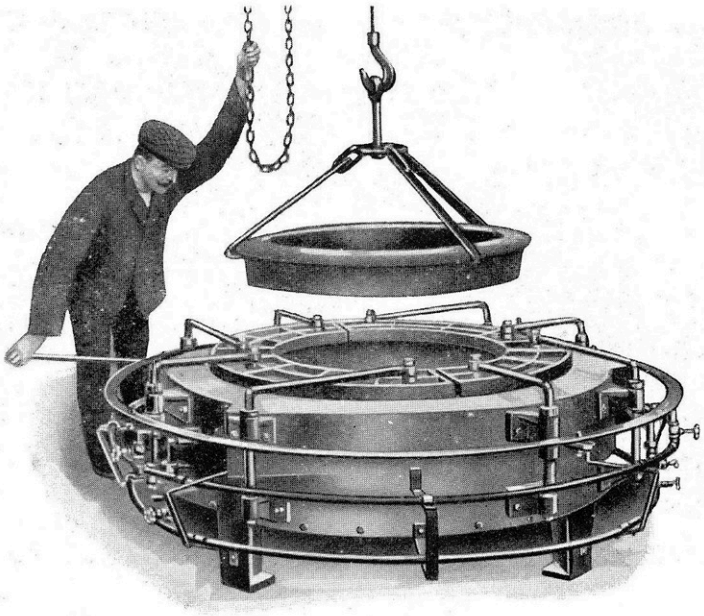

Ugn för värmning av lokomotivhjulringar.

studium av brottytornas utsago om stålets beskaffenhet och värde ger klart besked om den oerhörda betydelsen av det intresse för det experimentella arbetet, som här nedlagts för att frambringa fabriksalster, vilka verkligen förtjäna namnet kvalitetsarbeten. Dessa erfarenheter ligga även som grund för de råd fabriken beredvilligt lämnar vid val och inköp av lämpliga ugnar, mången industrimans bekymmer har i detta avseende lättats efter ett besök eller en rådfrågning hos bolaget.

Men, som sagt, Osmund fabricerar även en del andra maskinella anordningar. Framför allt har fabrikens tillverkningar av kullagertransportrullar haft att glädja sig åt en stor efterfrågan, särskilt hava de vunnit insteg i brädgårdar samt för transport av malm och slig vid gruvfält. Genom ett vid fabriken framställt kullager erhåller rullen sin styrning såväl radielt som axielt, vilket nedbringar friktionsmotståndet och minskar såväl kraftförbrukning som slitage av remmar eller kättingar, som driva rullarna. En för desamma patentskyddad smörjanordning inbesparar smörjmedel och gör att banorna fordra ringa eller ingen tillsyn.

Detta är nu i korta och summariska drag något om vad som produceras vid Fabriks Aktiebolaget Osmund i Uppsala. Erinras bör dock, innan sista ordet är fällt, att anläggningen har en fullständig mekanisk verkstad, där vederbörande kan få alla sina önskningar i fråga om framställning av maskiner och härdningar uppfyllda och det på ett sätt, som förskaffat bolaget det bästa renomé. Soliditet och ekonomiskt driftresultat har alltid varit ledstjärnor för fabrikens maskintillverkning — och dem vill fabriken följa, framgent som förr.

Tillverkningsvärdet av bolagets produktion nådde under kristiden upp till $^3/_4$ miljon men torde som normal kunna beräknas till 500,000 kr. Aktiekapitalet är kr. 257,500.

Styrelsen utgöres av dir. Edv. Åberg ordförande, fabrikör Joh. G. Arrhenius vice ordförande handlanden G. W. Åkerblom och direktör Arvid Hedfors, verkställande direktör.

Inregistrerat Varumärke.